

OFR-EXAMEN 24.9.2016

DEL I: REVISIONSKUNSKAP OCH REVISIONSTEKNIK (4 timmar) 10 poäng

Lös följande uppgifter (1–6). **Om du har en auktorisation antingen för GR- eller CGR-revisor eller du har avlagt GRM- eller CGR-examen, svara inte på punkt 2.3. i uppgift 2.** Undvik vid svarandet kopiera-klistra-funktionen. Motivera ditt svar, om inte annat framgår av uppgiften. Ta även del av de svarsanvisningar som ges i anslutning till varje uppgift.

Det saknar betydelse för lösningen av uppgifterna att de sammanslutningar, personer och identifikationsuppgifter som förekommer i uppgifterna är fiktiva. De förvaltnings- och bokföringshandlingar som saknas i anslutning till uppgifterna samt de bilagor som omnämns i uppgifterna men saknas, saknar betydelse för lösningen av uppgifterna. Det saknar betydelse för lösning av uppgifterna på vilka veckodagar datum infaller.

Vid bedömningen av svaren kan man få både pluspoäng och minuspoäng. Om ett felaktigt svar kan ge minuspoäng, är detta omnämnt i uppgiften. Man kan få minuspoäng för brott mot svarsanvisningarna. Man kan få minuspoäng för betydande grammatik- eller skrivfel i de rapporter som krävs i uppgifterna samt ytterligare för fel gällande presentationssättet. Kolumnbredden i svarsbotten får inte ändras.

Använd de svarsbottnar som finns på datorns skrivbord (desktop) i pärmén "JHTT 1-osa" då du besvarar uppgifterna. Uppgifterna lagras genom att i lagringsnamnet använda examinandens identifikationsnummer och rubriken på uppgiften. Till exempel en examinand vars identifikationsnummer är 123456, lagrar sina svar enligt följande

123456 del 1 uppgift 1
123456 del 1 uppgift 2
osv.

Uppgiftsduplikatet behöver inte returneras.

Uppgift 1. Beslutsfattande avseende statsunderstöd (2,0 poäng, 45 min.)

Händelserna i följande fiktiva fall utspelar sig i Finland.

I staden Mansere hade det beslutats att bygga en stor idrottshall, i vilken även kulturevenemang kunde ordnas. Efter många kommunalpolitiska tilldragelser fattade Mansere stadsfullmäktige beslut om att starta projektet. För att administrera och genomföra byggprojektet grundade staden och det privata byggföretaget Kasaaja Ab aktiebolaget Mansere-Areena Ab, av vars aktier staden äger majoriteten.

Mansere stad ansökte om investeringsunderstöd för Mansere-Areena Ab hos undervisnings- och kulturministeriet. Ansökan motiverades med de höga kostnaderna för projektet (90 miljoner euro) och med att byggandet av hallen sysselsätter ett stort antal människor och främjar även i övrigt den ekonomiska tillväxten i landskapet. En tid senare meddelade undervisnings- och kulturminister Edel Felt att ministeriet han leder beviljar inkommande år Mansere-Areena Ab:s byggprojekt investeringsunderstöd på 16 miljoner euro. Avsikten är att ta dessa medel från det statliga tips- och vadslagningsbolaget Veikkaus Ab:s inflytande vinst för innevarande års verksamhet. Enligt minister Feltin gäller det dock att ännu utreda om statsunderstödet kräver tillstånd av Europeiska kommissionen.

Uppgift:

Svara på följande frågor. Motivera ditt svar. Ange vilka rättsregler svaren baserar sig på.

1.1 Har undervisnings- och kulturministeriet rätt att besluta om beviljande av detta investeringsunderstöd? Kan Veikkaus Ab:s vinstmedel användas för betalning av sådant understöd?

1.2 På vilken rättsreglering baserar sig statens skyldighet att lämna förhandsanmälan om planerat statsunderstöd till Europeiska kommissionen? I vilka situationer behöver staten inte lämna en förhandsanmälan om planerat statsunderstöd till kommissionen, dvs. när förutsätter verkställande av statsunderstöd inte förhandsgodkännande av kommissionen?

1.3 Vilka omständigheter bör beaktas vid bedömningen av om EU:s regelverk för statsunderstöd överhuvudtaget ska tillämpas på det utlovade statsunderstödet till Mansere-Areena Ab?

Använd den tomma svarsbotten för uppgift 1 då du svarar.

Uppgift 2. Statens bolagsinnehav och konsekvenser av grundandet av bolaget Kehitysyhtiö (2,0 poäng, 45 min.)

Händelserna utspelar sig våren 2016.

Du har en ledig dag i Helsingfors och bestämmer dig för att följa med plenum i riksdagen. I plenisalen pågår en diskussion om ett planerat nytt statsbolag som heter Kehitysyhtiö. Som OFR-examinand är du särskilt intresserad av denna fråga. Du lyssnar på statsminister Toivo Suomi som berättar att Kehitysyhtiö som ska grundas skulle fungera som ett verktyg för reformen av statens ägarpolitik. Syftet med Kehitysyhtiö skulle vara att förbättra de statsägda bolagens operativa förutsättningar och ekonomiska ställning till exempel genom att göra företagsarrangemang mer flexibla. Enligt statsministern är målet också att skapa ny företagsverksamhet och förbättra sysselsättningen. Kehitysyhtiö skulle vara ett aktiebolag som ägs helt och hållet av finska staten, och i Kehitysyhtiös ägo skulle till en början överföras aktier från nio bolag i vilka staten har innehav. Från en del av dessa bolag skulle statens hela innehav överföras till Kehitysyhtiö, medan endast en viss andel av statens innehav skulle överföras från andra bolag.

Under plenum hörs även många andra riksdagsledamöters anföranden. Riksdagsledamot Varma Kuuluvainen, som företräder Oppositionspartiet, ifrågasätter behovet av ett sådant utvecklingsbolag. Han misstänker också att överföringen av statens bolagsinnehav till Kehitysyhtiö skulle minska statens budgetkontroll över bolagen samt den parlamentariska styrningen och övervakningen. Efter att Kehitysyhtiö tagit över dessa bolag kan de enligt Kuuluvainens antagande säljas till privata parter utan riksdagens samtycke. Varma Kuuluvainen misstänker också att de bolag som överförs till Kehitysyhtiö samtidigt skulle hamna utanför lagstiftningen om offentlig upphandling. I slutet av sitt anförande ställer riksdagsledamot Kuuluvainen följande fråga: "Om en del av statens bolagsinnehav överförs till Kehitysyhtiö, kommer vi här i riksdagen då längre att få information om statsbolagen eller blir en del av denna företagsinformation sekretessbelagd?"

När du lämnar läktaren stöter du på din bekant Selma Seuramäki, som också följt med samma plenum. Ni bestämmer er för att gå på kafé för att diskutera frågorna som behandlats i plenum. Utöver det planerade Kehitysyhtiö diskuterar ni även kontroll och revision på ett mer allmänt plan.

Uppgift:

Svara på följande frågor som Selma Seuramäki ställer till dig. Motivera ditt svar. Ange vilka rättsregler svaren baserar sig på.

2.1 Försvagar överföringen av en viss del av statens bolagsinnehav till Kehitysyhtiö riksdagens möjligheter att delta i beslutsfattandet gällande och kontrollen av dessa bolag?

2.2 Med vilka kriterier bör det utvärderas hur skyldigheterna enligt lagstiftningen om offentlig upphandling tillämpas på statsbolag? Vilken betydelse har överföringen av statsbolag till en del av det nya Kehitysyhtiö med tanke på tillämpningen av upphandlingslagstiftningen? (I svaret behöver du inte beakta den pågående reformen av upphandlingslagstiftningen.)

2.3 Vilken part har rätt att bestämma om utnämningen och eventuellt entledigande en revisor i ett aktiebolag där staten är majoritetsägare? Finns det sekretessskyldigheter i lagstiftningen för revisorer för aktiebolag där staten är majoritetsägare? Hur ska en revisor för ett aktiebolag där staten är majoritetsägare förhålla sig till en begäran av statens revisionsverk om att lämna uppgifter om statsbolaget i fråga? (I denna uppgift avses med revisor den revisor som utför bolagets lagstadgade revision.)

Använd den tomma svarsbotten för uppgift 2 då du svarar.

Uppgift 3. Intern kontroll av Europeiska unionens medel (1,0 poäng, 30 min.)

Du deltar i en internationell konferens för revisorer för den offentliga ekonomin. Du förbereder dig på att hålla ett föredrag om "Förvaltning och intern kontroll av Europeiska unionens medel i Finland och i EU". Före resan gör du anteckningar om föredragets innehåll och skriver ner några frågor som du avser att svara på i föredraget.

Uppgift:

Svara på följande frågor. Motivera ditt svar. Ange vilka rättsregler svaren baserar sig på.

3.1 Vad avses med intern kontroll när det gäller Europeiska unionens medelanvändning, och vilka parter implementerar denna kontroll i EU och i Finland?

3.2 Vad avses med kravet på åtskillnad mellan funktioner i förvaltningen och kontrollen av Europeiska unionens strukturfondsmedel? Hurdant är förvaltnings- och kontrollsystemet för strukturfondsprogrammen i Finland, vilka är de olika aktörernas uppgifter i systemet och hur beaktas kravet på åtskillnad mellan funktioner i Finlands system?

Använd den tomma svarsbotten för uppgift 3 då du svarar.

Uppgift 4. Reform av offentlig service med hjälp av "bredare axlar" (2,0 poäng, 45 min.)

Du är en expert på Ratio Noin Ab. Ratio Noin Ab tillhandahåller revisions-, kontroll- och utvärderingstjänster inom offentlig förvaltning i Finland och internationellt. I egenskap av företagets representant deltar du som bäst i ett nationellt seminarium, vars tema är framtidsutsikter för offentlig förvaltning och reform av offentlig service.

Det viktigaste diskussionsämnet på seminariet är frågan om vad den nutida uppfattningen om reformen av den offentliga förvaltningen och om en effektiv användning av skattebetalarnas pengar bygger på. Du har ombetts komma med en omfattande kommentar om vilka idéer förbättringen av den offentliga förvaltningens produktivitet och effektivitet bygger på. Seminariearrangören kom med ett särskilt önskemål om att du skulle förklara reformen av social- och hälsovårdsservicen i Finland och de modeller som den bygger på. Före seminariet hade du faktiskt skissat upp ett manus som du tänkte utgå ifrån.

Föredragen på förmiddagen föranleder dock ändringar i dina planer. Du märker att föredragen på förmiddagen av någon orsak systematiskt upprepar ett enhetligt tänkesätt. I föredragen talas det om bredare axlar, skalfördelar och en stark ekonomisk bärkraft. Av tidigare erfarenhet vet du att föredragshållarna på detta sätt beskriver logiken bakom centraliseringen av tjänster, dvs. antagandet att det är möjligt att förbättra den offentliga servicens resultat genom centralisering.

Du har antecknat föredragshållarnas argument för effektivisering av verksamheten inom den offentliga förvaltningen. Nedan följer några exempel.

- *"Den offentliga förvaltningen behöver bredare axlar för att fungera effektivt. Lilla Finland är helt enkelt alltför splittrat."*
- *"Framgången för reformen av social- och hälsovården anknyter till skalfördelar, dvs. att större organisationer förbättrar både kostnadseffektiviteten och servicekvaliteten och effekten ur medborgarnas perspektiv."*
- *"Vad är idén med att decentralisera expertisen i små enheter? Centralisering av expertisen till större enheter förbättrar enligt studier servicekvaliteten i synnerhet inom social- och hälsovården."*
- *"Vår kommunstruktur härstammar från hästarnas era då den tid det tog att få service berodde på hästarnas hastighet."*
- *"Produktivitetsskutt uppstår endast genom att centralisera tjänster."*
- *"Integrationen av tjänster förändrar social- och hälsovården. Detta förutsätter dock bredare axlar och en starkare bärkraft."*

Idén om "bredare axlar" verkar alltså enligt sakkunniga på seminariet vara rentav ett oemotsägligt utvecklingsprogram. Du bestämmer dig för att ändra innehållet i ditt föredrag något och fokusera på att förklara denna princip, som är viktig med tanke på utvecklingen av den offentliga förvaltningen. Din kompetens inom social- och hälsovården uppmuntrar dig till att i ditt föredrag fokusera på för- och nackdelar med centralisering av enhetsstrukturen inom social- och hälsovården.

Uppgift:

Svara på följande frågor.

4.1 Vad innebär tänkesättet om bredare axlar inom moderniseringen och effektiviseringen av den offentliga förvaltningen? Hur återspeglas tänkesättet i den aktuella reformen av social- och hälsovården i Finland?

4.2 Hur analyserar du de starka och svaga sidorna i tänkesättet om bredare axlar?

4.3 Hur inverkar centraliseringen av enhetsstrukturen på processerna för revision och utvärdering inom social- och hälsovården?

Använd den tomma svarsbotten för uppgift 4 då du svarar.

Uppgift 5. Riskhantering och -analysering i styrningen, övervakningen och revisionen av offentlig förvaltning (2,0 poäng, 45 min.)

Din uppgift är att skapa en bild av de allmänna principerna för riskhantering i revisionen av offentlig förvaltning. Dessutom ska du analysera tillämpningen av principerna för riskhantering i två olika revisioner av offentlig förvaltning: genomförande av revisionsprocesser inom offentlig förvaltning samt förståelse och utvärdering av revisionsobjektens operativa modeller. Risker ingår alltså i både revisionsobjekten och själva revisionsprocessen.

Uppgift:

Svara på följande frågor. Motivera ditt svar.

5.1 Vilket är det i ISSAI-standarderna antagna betraktelsesättet vad avser riskhantering av revision av offentlig förvaltning?

5.2 Hur återspeglas riskhanteringsprinciperna i årsrevisionen gjord av Statens revisionsverk och inriktandet av den?

5.3 Den senaste ändringen av kommunallagen (410/2015) stärkte kommunkoncernernas betydelse i kommunernas verksamhet. Verksamheten organiseras i allt högre grad som samarbete mellan moderkommunen och dottersammanslutningarna. Detta föranleder särskilda behov av att förstå grunderna för riskhantering i kommunkoncerner. Hurdana riskhanteringsprinciper tillämpas i kommunkoncerner?

5.4 Hur skiljer sig riskhanteringsprinciperna mellan genomförande av revisionsprocesser inom offentlig förvaltning samt förståelsen och utvärderingen av revisionsobjektens operativa modeller?

Använd den tomma svarsbotten för uppgift 5 då du svarar.

Uppgift 6. Revisionsobjekt inom offentlig förvaltning och revisionsprinciper (1,0 poäng, 30 min.)

6.1 Transaktionskostnader i outsourcing av offentliga tjänster (0,6 poäng).

Höttölä är en fiktiv finländsk stad som har satsat på outsourcing under de senaste åren. För fyra år sedan bestämde sig staden för att ta exempel av grannkommunerna och outsourca all hälsovårdsservice. Nu är man nyfiken på konsekvenserna. Stadens revisionsnämnd har infört ett avsnitt i sin revisionsplan enligt vilket "om stadens totala outsourcing ska göras en utvärdering som omfattar en utvärdering av kostnadseffektiviteten, tillgången till service och dess kvalitet samt konsekvenserna".

Stadens organisation har mångsidig kompetens när det gäller utvärdering av konsekvenserna av outsourcing. Därför har en central del av revisionsnämndens utvärdering utförts. Endast en fråga har förblivit oklar. Enligt en omfattande diskussion kan utvärderingen av kostnaderna inte avgränsas till enbart en jämförelse av tidigare serviceprestationer och nuvarande köpta produkter, utan utvärderingen borde också beakta transaktionskostnaderna. Revisionsnämnden vet inte riktigt vad detta konkret skulle innebära.

Problemet är att kompetens saknas på detta specifika område. Det verkar som om beslutsfattare och sakkunniga nog talar flytande om transaktionskostnader, men de lyckas inte förklara deras samband med effekten av outsourcing på ett trovärdigt sätt. Såsom ordföranden för revisionsnämnden säger: "det finns nog något bakom detta, bara man visste vad det är".

Din vandring i Yosemite nationalpark avbryts av ett telefonsamtal. Det behövs omfattande kompetens inom kostnadsredovisning. Som expert på området fattar du snabbt vad uppdraget handlar om. Höttölä stad behöver en koncis redogörelse för vad som avses med transaktionskostnader och hur en analys av begreppet gör det lättare att förstå konsekvenserna av outsourcingprocessen på ett mer övergripande sätt än den redan gjorda analysen.

Uppgift:

Svara på följande frågor:

- a. Vad avses med transaktionskostnader och hur anknyter begreppet transaktionskostnader till outsourcingen av offentlig service i Höttölä stad?
- b. Nämn och definiera i korthet tre andra kostnadsbegrepp som ligger nära begreppet transaktionskostnader och som du kan anknyta till konsekvensutvärderingen av en outsourcingprocess?

Använd exempel som hjälp i ditt svar.

6.2 Svara på följande frågor (0,4 poäng)

- a. Vad avses med planen för de offentliga finanserna? Vad avses med program för kommunernas ekonomi? Vilken är relationen mellan dessa? (0,2 poäng)
- b. Vad avses med principen för konkurrensneutralitet? Hur påverkar denna princip kommunernas verksamhet? (0,2 poäng)

Använd den tomma svarsbotten för uppgift 6 då du svarar.